

Test Date : 06 Sep 2022

Test Slot : Slot 2

Subject : PGQP10-Shiksha Acharya M.Ed.

Sl. No.1

QBID:1835471

1. विश्वभारती संस्थायाः स्थापकः कः?

- (1) रवीन्द्रनाथ टैगोर
- (2) लार्डमाउण्ट् बेटेन्
- (3) बंकिचन्द्र चटर्जी
- (4) महात्मा गान्धी

1[Option ID=16801]

2[Option ID=16802]

3[Option ID=16803]

4[Option ID=16804]

Sl. No.2

QBID:1835472

भारते केन्द्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयाः कति सन्ति?

- (1) 18
- (2) 14
- (3) 03
- (4) 44

1[Option ID=16849]

2[Option ID=16850]

3[Option ID=16851]

4[Option ID=16852]

Sl. No.3

QBID:1835473

यथोचितं योजयत -

सूची I		सूची II	
A.	विद्यालयशिक्षा	I.	RMSA
B.	शिक्षकशिक्षा	II.	UGC
C.	उच्चशिक्षा	III.	NCERT
D.	माध्यमिकशिक्षा	IV.	NCTE

अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चिनुत-

- (1) A – iii, B – iv, C- ii, D - i
- (2) A – ii, B – iv, C- iii, D - i
- (3) A – iii, B – i, C- ii, D - iv

(4) A – i, B – ii, C- iii, D - iv

- 1[Option ID=16893]
2[Option ID=16894]
3[Option ID=16895]
4[Option ID=16896]

Sl. No.4

QBID:1835474

प्राचीनभारतीयशिक्षणसंस्थासु इयमप्येका-

- (1) बनारस हिन्दू विश्व विद्यालयः
(2) विश्वभारती
(3) तक्षशिलाविश्वविद्यालयः
(4) अलीगढ मुस्लिम विश्वविद्यालयः

- 1[Option ID=16937]
2[Option ID=16938]
3[Option ID=16939]
4[Option ID=16940]

Sl. No.5

QBID:1835475

भारतीयसंविधाने कति अनुसूचयः सन्ति?

- (1) 11
(2) 12
(3) 13
(4) 14

- 1[Option ID=16981]
2[Option ID=16982]
3[Option ID=16983]
4[Option ID=16984]

Sl. No.6

QBID:1835476

भारते शिक्षाधिकाराधिनियमस्य क्रियान्वयनं कदा अभवत्?

- (1) 1 मै 2010
(2) 1 अप्रैल 2009
(3) 1 अप्रैल 2008
(4) 1 अप्रैल 2010

- 1[Option ID=17025]
2[Option ID=17026]
3[Option ID=17027]
4[Option ID=17028]

Sl. No.7

QBID:1835477

भारतीयशिक्षायाः विकासे सम्मुखीक्रियमाणाः समस्याः -

- (1) धनाभावः
(2) सामूहिकनिरक्षरता

(3) भारतीयभाषाणामुपेक्षा

(4) एताः सर्वाः अपि

1[Option ID=17069]

2[Option ID=17070]

3[Option ID=17071]

4[Option ID=17072]

SI. No.8

QBID:1835478

एतेषु शिक्षायाः औपचारिकम् अभिकरणम् अस्ति-

(1) परिवारः

(2) विद्यालयः

(3) क्रीडाङ्गणम्

(4) चलचित्रम्

1[Option ID=17113]

2[Option ID=17114]

3[Option ID=17115]

4[Option ID=17116]

SI. No.9

QBID:1835479

महिलानां कृते समानशिक्षावसराः भारतीयसंविधाने कस्मिन् अनुच्छेदे प्रकल्पिताः ?

(1) 46 अनुच्छेदे

(2) 15 (3) अनुच्छेदे

(3) 25 अनुच्छेदे

(4) एतेषु सर्वेषु अपि

1[Option ID=17157]

2[Option ID=17158]

3[Option ID=17159]

4[Option ID=17160]

SI. No.10

QBID:18354710

मुक्तविश्वविद्यालयः कीदृशी शिक्षायाः प्रतिनिधिसंस्था भवति?

(1) पारम्परिक-

(2) औपचारिक-

(3) अनौपचारिक-

(4) निरौपचारिक-

1[Option ID=16805]

2[Option ID=16806]

3[Option ID=16807]

4[Option ID=16808]

SI. No.11

QBID:18354711

2020 राष्ट्रियशिक्षानीतिमनुसृत्य विद्यालये कस्याः कक्ष्यायाः पर्यन्तम् अध्यापनं मातृभाषया प्रान्तीयभाषया वा भवेत्?

(1)

द्वितीयकक्ष्यापर्यन्तम्

- (2) चतुर्थकक्ष्यापर्यन्तम्
- (3) पञ्चमकक्ष्यापर्यन्तम्
- (4) अष्टमकक्ष्यापर्यन्तम्

1[Option ID=16813]

2[Option ID=16814]

3[Option ID=16815]

4[Option ID=16816]

SI. No.12

QBID:18354712

पत्राचारमाध्यमेन अधिगमः कीदृशी शिक्षायामन्तर्भूतो भवति?

- (1) निरन्तरशिक्षायाम्
- (2) औपचारिकशिक्षायाम्
- (3) अनौपचारिकशिक्षायाम्
- (4) निरौपचारिकशिक्षायाम्

1[Option ID=16817]

2[Option ID=16818]

3[Option ID=16819]

4[Option ID=16820]

SI. No.13

QBID:18354713

संस्कृतशिक्षकप्रशिक्षणस्य उद्देश्यानि कानि?

- I. बालमनोविज्ञानस्य बोधनम्
  - II. शिक्षासिद्धान्तानामवबोधनम्
  - III. संस्कृतभाषाध्ययनम्
  - IV. संस्कृतवाङ्मयस्य संरक्षणम्
- अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चिनुत-

- (1) केवलं I II
- (2) केवलं III IV
- (3) केवलं I II III
- (4) केवलं I II IV

1[Option ID=16821]

2[Option ID=16822]

3[Option ID=16823]

4[Option ID=16824]

SI. No.14

QBID:18354714

NCTE संस्थायाः कार्यक्षेत्रं अस्ति-

- (1) क्रीडाक्षेत्रम्
- (2) खाद्योद्योगक्षेत्रम्
- (3) अध्यापकशिक्षाक्षेत्रम्
- (4)

माध्यमिकशिक्षाक्षेत्रम्

- 1[Option ID=16825]
2[Option ID=16826]
3[Option ID=16827]
4[Option ID=16828]

Sl. No.15

QBID:18354715

एतेषु अनौपचारिकशिक्षायाः उदाहरणमिदम्?

- (1) जनसंख्या शिक्षा
- (2) स्वास्थ्य शिक्षा
- (3) पर्यावरण शिक्षा
- (4) प्रौढ शिक्षा

- 1[Option ID=16829]
2[Option ID=16830]
3[Option ID=16831]
4[Option ID=16832]

Sl. No.16

QBID:18354716

एतासु 10+2+3 प्रणाली कस्यां शिक्षानीतौ परिकल्पिता?

- (1) राष्ट्रियशिक्षानीति: 1968
- (2) राष्ट्रियशिक्षानीति: 1986
- (3) राष्ट्रियशिक्षानीति: 1992
- (4) राष्ट्रियशिक्षानीति: 2020

- 1[Option ID=16833]
2[Option ID=16834]
3[Option ID=16835]
4[Option ID=16836]

Sl. No.17

QBID:18354717

द्विवर्षीयशिक्षाशास्त्रि-पाठ्यक्रमः कदा आरब्धः?

- (1) 2009
- (2) 2014
- (3) 2015
- (4) 2012

- 1[Option ID=16837]
2[Option ID=16838]
3[Option ID=16839]
4[Option ID=16840]

Sl. No.18

QBID:18354718

1986 राष्ट्रियशिक्षानीतौ कस्य क्षेत्रस्य कृते महत्वं प्रदत्तम्?

- (1) व्यवसायक्षेत्रस्य
- (2) परीक्षाक्षेत्रस्य

(3) अनुसन्धानक्षेत्रस्य

(4) शिक्षाक्षेत्रस्य

1[Option ID=16841]

2[Option ID=16842]

3[Option ID=16843]

4[Option ID=16844]

SI. No.19

QBID:18354719

भारतीयशिक्षायां पाठ्यचर्यानिर्माणे एतेषु कस्य प्रभावः अधिकः?

(1) बालमनोविज्ञानस्य

(2) परिवारस्वरूपस्य

(3) शिक्षकस्य व्यक्तित्वस्य

(4) संविधाननियमानाम्

1[Option ID=16845]

2[Option ID=16846]

3[Option ID=16847]

4[Option ID=16848]

SI. No.20

QBID:18354720

सेवारतशिक्षकेभ्यः प्रशिक्षणम् केन आयोज्यते?

(1) NCTE

(2) NCERT

(3) UGC

(4) NUEPA

1[Option ID=16853]

2[Option ID=16854]

3[Option ID=16855]

4[Option ID=16856]

SI. No.21

QBID:18354721

पाठ्यचर्यानिर्माणे मुख्यतया केषु अवधानं देयम्?

(1) शिक्षोद्देश्येषु

(2) पाठ्यवस्तुनि

(3) छात्रेषु

(4) शिक्षणविधिषु

1[Option ID=16857]

2[Option ID=16858]

3[Option ID=16859]

4[Option ID=16860]

SI. No.22

QBID:18354722

संस्कृतशिक्षायोगः कदा गठितः?

(1) 1956

(2) 1986

(3) 1936

(4) 1946

1[Option ID=16861]

2[Option ID=16862]

3[Option ID=16863]

4[Option ID=16864]

SI. No.23

QBID:18354723

एतेषु का संस्था दूरशिक्षापाठ्यक्रमाणां कृते मान्यतां ददाति?

(1) IGNOU

(2) MoE

(3) DDE

(4) DEB

1[Option ID=16865]

2[Option ID=16866]

3[Option ID=16867]

4[Option ID=16868]

SI. No.24

QBID:18354724

2020 राष्ट्रियशिक्षानीतिमनुसृत्य विद्यालयशिक्षायाः स्वरूपं किम्?

(1) 3+4+4+5

(2) 4+3+3+5

(3) 5+3+3+4

(4) 5+4+3+3

1[Option ID=16869]

2[Option ID=16870]

3[Option ID=16871]

4[Option ID=16872]

SI. No.25

QBID:18354725

माध्यमिकशिक्षायाः गुणवत्तासम्पादनम् अस्य अन्यतममुद्देश्यम् ?

(1) SSA

(2) RMSA

(3) UEE

(4) SEC

1[Option ID=16873]

2[Option ID=16874]

3[Option ID=16875]

4[Option ID=16876]

SI. No.26

QBID:18354726

स्वतन्त्रभारते प्रथमा राष्ट्रियशिक्षानीतिः कस्मिन् वर्षे निर्मिता?

(1) 1960

(2) 1978

(3) 1972

(4) 1968

1[Option ID=16877]

2[Option ID=16878]

3[Option ID=16879]

4[Option ID=16880]

Sl. No.27

QBID:18354727

एतेषु दूरशिक्षायाः उद्देश्यानि कानि?

- I. उच्चशिक्षायै अवसराणां कल्पनम्
  - II. सकलनामाङ्कनानुपाते (GER) वृद्धिः
  - III. आजीवनशिक्षायै अवसरकल्पनम्
  - IV. शिक्षायाः नवोन्मेषणम्
  - V. शिक्षायाः गुणवत्तासम्पादनम्
- अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चिनुत-

(1) केवलं I III V

(2) केवलं I II III

(3) केवलं II III V

(4) केवलं I II III IV

1[Option ID=16881]

2[Option ID=16882]

3[Option ID=16883]

4[Option ID=16884]

Sl. No.28

QBID:18354728

एषा शिक्षायोजना जाकिरहुस्सेनसमित्या सम्बद्धा?

- (1) वर्धा आधारशिक्षायोजना
- (2) हण्टर् शिक्षायोजना (1982-83)
- (3) सार्जण्ट् शिक्षायोजना
- (4) सड्लर् विश्वविद्यालयसमितिः (1917-19)

1[Option ID=16885]

2[Option ID=16886]

3[Option ID=16887]

4[Option ID=16888]

Sl. No.29

QBID:18354729

पर्यावरणशिक्षायाः उद्देश्यं किम्?

- (1) आत्मानं परितः विद्यमानस्य पर्यावरणस्य ज्ञानम्
- (2) जैविक-अजैविकघटकानाम् अवबोधः
- (3) पर्यावरणप्रदूषणप्रकाराणां, कारकाणाञ्च अवबोधनम्
- (4) उपर्युक्तत्रयमपि

- 1[Option ID=16889]
2[Option ID=16890]
3[Option ID=16891]
4[Option ID=16892]

Sl. No.30
QBID:18354730

माध्यमिकशिक्षायोगः कस्मिन् वर्षे निर्मितम्?

- (1) 1964
(2) 1948
(3) 1952
(4) 1854

- 1[Option ID=16897]
2[Option ID=16898]
3[Option ID=16899]
4[Option ID=16900]

Sl. No.31
QBID:18354731

एतेषु विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य कर्तव्यानि कानि?

- I. विश्वविद्यालयसम्बद्धपाठ्यक्रम-परीक्षाविषयेषु अनुसन्धानकार्येषु च सूचनाप्रदानम्
II. विश्वविद्यालयशिक्षायाः स्तरनिर्धारणम्, संस्करणम्, संवर्धनञ्च
III. नूतनविश्वविद्यालयानां स्थापनम्
अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चिनुत-

- (1) केवलं I
(2) केवलं III
(3) केवलं I III
(4) I II III अपि

- 1[Option ID=16901]
2[Option ID=16902]
3[Option ID=16903]
4[Option ID=16904]

Sl. No.32
QBID:18354732

भारतीयशिक्षायोगस्यनामान्तरं किम्?

- (1) मुदालियर आयोगः
(2) हण्टर् आयोगः
(3) कोठारी आयोगः
(4) राधाकृष्णन् आयोगः

- 1[Option ID=16905]
2[Option ID=16906]
3[Option ID=16907]
4[Option ID=16908]

Sl. No.33
QBID:18354733

पर्यावरणसंरक्षणाय उपयुक्तं R त्रयं किम् ?

- (1) Reserve, Reduce, Recycle
- (2) Recognize, Recycle, Reuse
- (3) Reduce, Reuse, Recycle
- (4) Recover, Reuse, Retain

1[Option ID=16909]
2[Option ID=16910]
3[Option ID=16911]
4[Option ID=16912]

Sl. No.34

QBID:18354734

2020 राष्ट्रियशिक्षानीतिमनुसृत्य विद्यालये शैक्षिकस्तराणां क्रमः कः?

- (1) आधारभूतस्तरः, सन्नद्धतास्तरः, मध्यस्तरः, माध्यमिकस्तरः
- (2) आधारभूतस्तरः, प्राथमिकस्तरः, सन्नद्धतास्तरः, माध्यमिकस्तरः
- (3) आधारभूतस्तरः, मध्यस्तरः, सन्नद्धतास्तरः, माध्यमिकस्तरः
- (4) आधारभूतस्तरः, सन्नद्धतास्तरः, प्राथमिकस्तरः, माध्यमिकस्तरः

1[Option ID=16913]
2[Option ID=16914]
3[Option ID=16915]
4[Option ID=16916]

Sl. No.35

QBID:18354735

आङ्ग्लशासनकाले अस्य आयोगस्य नियुक्तिरभूत्?

- (1) माध्यमिकशिक्षा आयोगः
- (2) विश्वविद्यालयायोगः
- (3) भारतीयशिक्षायोगः
- (4) शिक्षायोगः

1[Option ID=16917]
2[Option ID=16918]
3[Option ID=16919]
4[Option ID=16920]

Sl. No.36

QBID:18354736

भारते पर्यावरणशिक्षा कस्मिन् स्तरे अनिवार्या?

- (1) प्राथमिकस्तरे
- (2) माध्यमिकस्तरे
- (3) उच्चस्तरे
- (4) सर्वेषु स्तरेषु

1[Option ID=16921]
2[Option ID=16922]
3[Option ID=16923]
4[Option ID=16924]

Sl. No.37

QBID:18354737

राष्ट्रीयसाक्षरतामिशन (NLM) कदा स्थापितम्?

- (1) 1988
- (2) 1986
- (3) 1968
- (4) 1992

1[Option ID=16925]

2[Option ID=16926]

3[Option ID=16927]

4[Option ID=16928]

Sl. No.38

QBID:18354738

मृत्तिकायाः प्रदूषणमवरोद्धु का शिक्षा श्रेयसी?

- (1) जीवविज्ञानशिक्षा
- (2) वृक्षविज्ञानशिक्षा
- (3) पर्यावरणशिक्षा
- (4) जनसङ्ख्याशिक्षा

1[Option ID=16929]

2[Option ID=16930]

3[Option ID=16931]

4[Option ID=16932]

Sl. No.39

QBID:18354739

एतासु इयं संस्था प्रौढशिक्षासम्बद्धा -

- (1) सार्वभौमिकप्रारम्भिकशिक्षा (UEE)
- (2) सर्वशिक्षा अभियानम्(SSA)
- (3) साक्षरभारत प्रोग्राम् (SBP)
- (4) विश्वविद्यालयानुदानायोगः(UGC)

1[Option ID=16933]

2[Option ID=16934]

3[Option ID=16935]

4[Option ID=16936]

Sl. No.40

QBID:18354740

स्थानीय-तात्कालिकसमस्यानामथ्यनाय इदमनुसन्धानमुपकरोति?

- (1) क्रियात्मकानुसन्धानम्
- (2) परिमाणात्मकानुसन्धानम्
- (3) गुणात्मकानुसन्धानम्
- (4) एतेषु किमपि न

1[Option ID=16941]

2[Option ID=16942]

3[Option ID=16943]
4[Option ID=16944]

Sl. No.41
QBID:18354741

अन्तर्राष्ट्रियपर्यावरणशिक्षाकार्यक्रमः(IEEP) केन आरब्धः ?

- (1) ULO
- (2) UNESCO
- (3) UNICEF
- (4) UNO

1[Option ID=16945]
2[Option ID=16946]
3[Option ID=16947]
4[Option ID=16948]

Sl. No.42
QBID:18354742

RUSA कया शिक्षयासह सम्बद्धा?

- (1) प्राथमिकशिक्षया
- (2) माध्यमिकशिक्षया
- (3) उच्चशिक्षया
- (4) प्राविधिकशिक्षया

1[Option ID=16949]
2[Option ID=16950]
3[Option ID=16951]
4[Option ID=16952]

Sl. No.43
QBID:18354743

प्रौढानाम् आयुः सीमा का?

- (1) 15 – 35 वर्षाणि
- (2) 20 – 35 वर्षाणि
- (3) 15 - 50 वर्षाणि
- (4) एतेषु न किमपि

1[Option ID=16953]
2[Option ID=16954]
3[Option ID=16955]
4[Option ID=16956]

Sl. No.44
QBID:18354744

एतेषु क्रियात्मकानुसन्धानस्य सोपानक्रमः कः?

- (1) समस्याभिज्ञानम्,योजनानिर्माणम्, क्रियान्वयनम्, निरीक्षणम्, विश्लेषणं व्याख्यानञ्च
- (2) समस्याभिज्ञानम्, निरीक्षणम्,योजनानिर्माणम्, क्रियान्वयनम्, निरीक्षणम्, विश्लेषणं व्याख्यानञ्च
- (3) समस्याभिज्ञानम्, योजनानिर्माणम्, क्रियान्वयनम्, निरीक्षणम्, विश्लेषणं व्याख्यानञ्च, निरीक्षणम्
- (4) समस्याभिज्ञानम्, विश्लेषणं व्याख्यानञ्च निरीक्षणम्,योजनानिर्माणम्, क्रियान्वयनम्, निरीक्षणम्

- 1[Option ID=16957]
2[Option ID=16958]
3[Option ID=16959]
4[Option ID=16960]

Sl. No.45

QBID:18354745

“ध्यानम्” कीदृशं मूल्यम्?

- (1) नैतिकमूल्यम्
- (2) सामाजिकमूल्यम्
- (3) आध्यात्मिकमूल्यम्
- (4) जनतान्त्रिकमूल्यम्

- 1[Option ID=16961]
2[Option ID=16962]
3[Option ID=16963]
4[Option ID=16964]

Sl. No.46

QBID:18354746

RUSA इत्यस्य पूर्णनाम किम्?

- (1) राष्ट्रिय उच्चशिक्षा अभियानम्
- (2) राष्ट्रिय उच्चतरशिक्षा अभियानम्
- (3) राष्ट्रिय उच्चमाध्यमिकशिक्षा अभियानम्
- (4) राष्ट्रिय उच्चमाध्यमिक-माध्यमिकशिक्षा अभियानम्

- 1[Option ID=16965]
2[Option ID=16966]
3[Option ID=16967]
4[Option ID=16968]

Sl. No.47

QBID:18354747

RMSA कस्मिन् वर्षे प्रवृत्तः?

- (1) मार्च 2009
- (2) मार्च 2010
- (3) मार्च 2011
- (4) मार्च 2012

- 1[Option ID=16969]
2[Option ID=16970]
3[Option ID=16971]
4[Option ID=16972]

Sl. No.48

QBID:18354748

एतेषु मूल्यशिक्षायाः मुख्योद्देश्यम् अस्ति -

- (1) छात्रेषु राजनैतिकमूल्यानां सम्पादनम्

- (2) छात्रेषु आर्थिकमूल्यानां सम्पादनम्
 (3) छात्रेषु नैतिकमूल्यानां सम्पादनम्
 (4) एतेषु किमपि न

1[Option ID=16973]
 2[Option ID=16974]
 3[Option ID=16975]
 4[Option ID=16976]

SI. No.49
 QBID:18354749

6 – 14 वर्षीयैः सर्वैः छात्रैः विद्यालयसौविध्यानां कल्पनम् अस्य प्रधानमुद्देश्यम्?

- (1) RUSA
 (2) UEE
 (3) RMSA
 (4) NLM

1[Option ID=16977]
 2[Option ID=16978]
 3[Option ID=16979]
 4[Option ID=16980]

SI. No.50
 QBID:18354750

एतेषु कः विश्वविद्यालयः अन्तःक्रियात्मक-शैक्षिककार्यक्रमान् स्वयं प्रसारयति?

- (1) पुणे विश्वविद्यालयः
 (2) अम्बेडकर मुक्तविश्वविद्यालयः
 (3) अन्नामलै विश्वविद्यालयः
 (4) इन्दिरागान्धी राष्ट्रियमुक्तविश्वविद्यालयः

1[Option ID=16985]
 2[Option ID=16986]
 3[Option ID=16987]
 4[Option ID=16988]

SI. No.51
 QBID:18354751

यथोचितं योजयत -

सूची I		सूची II	
A.	श्रुत्वसन्धिः	I.	जगदीशः
B.	चर्त्वसन्धिः	II.	कृष्णश्च
C.	जशत्वसन्धिः	III.	धनुष्टुकारः
D.	ष्टुत्वसन्धिः	IV.	वाक्कलहः

अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चिनुत-

- (1) A-II , B-IV , C-I , D-III
 (2) A-I , B-II , C-III , D-IV

(3) A-III , B-I , C-IV , D-II

(4) A-IV , B-III , C-II , D-I

1[Option ID=16989]

2[Option ID=16990]

3[Option ID=16991]

4[Option ID=16992]

SI. No.52

QBID:18354752

“खर्” प्रत्याहारे कति वर्णाः सन्ति ?

(1) 14

(2) 12

(3) 13

(4) 17

1[Option ID=16993]

2[Option ID=16994]

3[Option ID=16995]

4[Option ID=16996]

SI. No.53

QBID:18354753

विसर्गस्य उच्चारणस्थानं किम् ?

(1) तालू

(2) कण्ठः

(3) दन्ताः

(4) नासिका

1[Option ID=16997]

2[Option ID=16998]

3[Option ID=16999]

4[Option ID=17000]

SI. No.54

QBID:18354754

यथोचितं योजयत -

सूची I		सूची II	
A.	क	I.	अन्तस्थः
B.	य	II.	अयोगवाहः
C.	ष	III.	स्पर्शः
D.	विसर्गः	IV.	ऊष्माणः

अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चिनुत-

(1) A-I , B-II , C-III , D-IV

(2) A-II , B-III , C-I , D-IV

(3) A-III , B-I , C-IV , D-II

(4) A-IV , B-I , C-II , D-III

- 1[Option ID=17001]
2[Option ID=17002]
3[Option ID=17003]
4[Option ID=17004]

Sl. No.55
QBID:18354755

तण्डुलौदनः इत्यत्र कः सन्धिः ?

- (1) गुणसन्धिः
(2) वृद्धिसन्धिः
(3) पूर्वरूपसन्धिः
(4) पररूपसन्धिः

- 1[Option ID=17005]
2[Option ID=17006]
3[Option ID=17007]
4[Option ID=17008]

Sl. No.56
QBID:18354756

व्याघ्रभीतः इत्यत्र समासः कः ?

- (1) पञ्चमीतत्पुरुषः
(2) द्वितीयातत्पुरुषः
(3) तृतीयातत्पुरुषः
(4) षष्ठीतत्पुरुषः

- 1[Option ID=17009]
2[Option ID=17010]
3[Option ID=17011]
4[Option ID=17012]

Sl. No.57
QBID:18354757

अधस्तनवाक्येषु शुद्धवाक्यानि चिनुत –

- I. बालकाः ज्येष्ठैः सह क्रीडन्ति।
II. सा लेखनेन लिखति ।
III. सिंहात् बालः बिभ्यति ।
IV. शिशुः मातरं स्मरति ।

अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चिनुत-

- (1) I, II, III केवलं
(2) I, III, IV केवलं
(3) सर्वाण्यपि शुद्धानि
(4) किमपि शुद्धं न

- 1[Option ID=17013]
2[Option ID=17014]
3[Option ID=17015]
4[Option ID=17016]

Sl. No.58

QBID:18354758

समाहारद्वन्द्वे समस्तपदं कस्मिन् लिङ्गे भवति ?

- (1) पुल्लिङ्गे
- (2) स्त्रीलिङ्गे
- (3) नपुंसकलिङ्गे
- (4) पुल्लिङ्गे – नपुंसकलिङ्गे च

1[Option ID=17017]

2[Option ID=17018]

3[Option ID=17019]

4[Option ID=17020]

Sl. No.59

QBID:18354759

करणे का विभक्तिः भवति ?

- (1) प्रथमाविभक्तिः
- (2) द्वितीयाविभक्तिः
- (3) पञ्चमीविभक्तिः
- (4) तृतीयाविभक्तिः

1[Option ID=17021]

2[Option ID=17022]

3[Option ID=17023]

4[Option ID=17024]

Sl. No.60

QBID:18354760

अद्यतनभूतार्थे धातोः कः लकारः भवति ?

- (1) लिट्
- (2) लङ्
- (3) लुङ्
- (4) लृङ्

1[Option ID=17029]

2[Option ID=17030]

3[Option ID=17031]

4[Option ID=17032]

Sl. No.61

QBID:18354761

वीरः विश्वं जेतुम् इच्छति – सन्नन्तं रूपं किम् ?

- (1) जिगीषते
- (2) जिघत्सति
- (3) जिघांसते
- (4) जिज्ञासते

1[Option ID=17033]

2[Option ID=17034]

3[Option ID=17035]

4[Option ID=17036]

Sl. No.62

QBID:18354762

पृथक् योगे का विभक्तिः भवति ?

- (1) प्रथमाविभक्तिः
- (2) द्वितीयाविभक्तिः
- (3) चतुर्थीविभक्तिः
- (4) षष्ठीविभक्तिः

1[Option ID=17037]

2[Option ID=17038]

3[Option ID=17039]

4[Option ID=17040]

Sl. No.63

QBID:18354763

गम् धातोः स्त्रीलिङ्गे शत्रन्तं रूपं किं ?

- (1) गच्छती
- (2) गच्छता
- (3) गच्छतिनी
- (4) गच्छन्ती

1[Option ID=17041]

2[Option ID=17042]

3[Option ID=17043]

4[Option ID=17044]

Sl. No.64

QBID:18354764

बहिः शब्दयोगे का विभक्तिः भवति ?

- (1) पञ्चमीविभक्तिः
- (2) तृतीयाविभक्तिः
- (3) चतुर्थीविभक्तिः
- (4) द्वितीयाविभक्तिः

1[Option ID=17045]

2[Option ID=17046]

3[Option ID=17047]

4[Option ID=17048]

Sl. No.65

QBID:18354765

यशस्वी इत्यत्र कः तद्धितप्रत्ययः ?

- (1) विनि
- (2) इन्
- (3) इञ्
- (4) ग्मिनि

1[Option ID=17049]

2[Option ID=17050]

3[Option ID=17051]
4[Option ID=17052]

Sl. No.66
QBID:18354766

गणपतेः अपत्यम् इत्यर्थे किं रूपम् ?

- (1) गणपत्यम्
- (2) गाणपतम्
- (3) गणपतम्
- (4) गाणपत्यम्

1[Option ID=17053]
2[Option ID=17054]
3[Option ID=17055]
4[Option ID=17056]

Sl. No.67
QBID:18354767

ब्राह्मणी इत्यत्र स्त्रीप्रत्ययः कः ?

- (1) डीप्
- (2) डीष्
- (3) डीन्
- (4) ईप्

1[Option ID=17057]
2[Option ID=17058]
3[Option ID=17059]
4[Option ID=17060]

Sl. No.68
QBID:18354768

कर्ता इत्यत्र कृ धातोः कः प्रत्ययः भवति ?

- (1) तसिल्
- (2) तृच्
- (3) शत्
- (4) तल्

1[Option ID=17061]
2[Option ID=17062]
3[Option ID=17063]
4[Option ID=17064]

Sl. No.69
QBID:18354769

मातुलस्य पत्नी इत्यर्थे किं रूपम् ?

- (1) मातुलानी
- (2) मातुली
- (3) मातुलिनी
- (4) मातुला

- 1[Option ID=17065]
2[Option ID=17066]
3[Option ID=17067]
4[Option ID=17068]

Sl. No.70

QBID:18354770

कक्षायां छात्राणां पूर्वज्ञानपरीक्षणाय किं सोपानमुपज्यते-

- (1) उद्देश्यकथनम्
- (2) पुनरावृत्तिः
- (3) प्रस्तावना
- (4) गृहकार्यम्

- 1[Option ID=17073]
2[Option ID=17074]
3[Option ID=17075]
4[Option ID=17076]

Sl. No.71

QBID:18354771

एतेषु संस्कृतशिक्षणस्योद्देश्यानि कानि ?

- I. संस्कृतभाषायां दक्षतासम्पादनम्
  - II. संस्कृतसाहित्यस्य रक्षणम्
  - III. भारतीयसंस्कृतेः प्रचारः
  - IV. परीक्षासु अङ्कप्रापतिः
- अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चिनुत-

- (1) I, II
- (2) I, II, III
- (3) I, II, III, IV
- (4) किमपि न

- 1[Option ID=17077]
2[Option ID=17078]
3[Option ID=17079]
4[Option ID=17080]

Sl. No.72

QBID:18354772

पाठ्यपुस्तकनिर्माणसिद्धान्तेषु मुद्रणं कस्मिन् पक्षे अन्तर्भवति ?

- (1) आन्तरिकपक्षे
- (2) आन्तरिके बाह्ये च
- (3) बाह्यपक्षे
- (4) कुत्रापि न

- 1[Option ID=17081]
2[Option ID=17082]
3[Option ID=17083]
4[Option ID=17084]

Sl. No.73

QBID:18354773

आदर्शवाचनं पाठयोजनायाः कस्मिन् सोपाने अन्तर्भवति ?

- (1) प्रस्तावना
- (2) पाठप्रस्तुतीकरणम्
- (3) पाठविकासः
- (4) पुनरावृत्तिः

1[Option ID=17085]

2[Option ID=17086]

3[Option ID=17087]

4[Option ID=17088]

Sl. No.74

QBID:18354774

एतेषु नाटकशिक्षणाय उपयुक्तः विधिः कः?

- (1) अभिनयविधिः
- (2) खण्डान्वयः
- (3) निगमनविधिः
- (4) भण्डार्करविधिः

1[Option ID=17089]

2[Option ID=17090]

3[Option ID=17091]

4[Option ID=17092]

Sl. No.75

QBID:18354775

संस्कृतशिक्षणे उपवाचकानां प्रधानम् उद्देश्यं किम् ?

- (1) श्रवणकौशलसम्पादनम्
- (2) भाषणकौशलसम्पादनम्
- (3) लेखनकौशलसम्पादनम्
- (4) वाचनकौशलसम्पादनम्

1[Option ID=17093]

2[Option ID=17094]

3[Option ID=17095]

4[Option ID=17096]

Sl. No.76

QBID:18354776

छात्रेषु भाषणकौशलविकासाय उपयुक्तः उपागमः कः ?

- (1) संरचनात्मकोपागमः
- (2) सम्प्रेषणात्मकोपागमः
- (3) अभिक्रमितानुदेशनम्
- (4) उपर्युक्तत्रयमपि

1[Option ID=17097]

2[Option ID=17098]

3[Option ID=17099]
4[Option ID=17100]

Sl. No.77
QBID:18354777

संस्कृतशिक्षणे सर्वदा उपयुक्तं साधनं किं ?

- (1) सूचीदण्डः
- (2) सुधाखण्डः
- (3) श्यामफलकम्
- (4) उत्पीठिका

1[Option ID=17101]
2[Option ID=17102]
3[Option ID=17103]
4[Option ID=17104]

Sl. No.78
QBID:18354778

एतेषु साहित्यिकक्रियासु अन्तर्भवति?

- (1) संस्कृतगीतम्
- (2) नाट्याभिनयः
- (3) संस्कृतदिवसोत्सवः
- (4) अन्त्याक्षरी

1[Option ID=17105]
2[Option ID=17106]
3[Option ID=17107]
4[Option ID=17108]

Sl. No.79
QBID:18354779

आगमनविधेः इमानि सोपानानि सन्ति ?

- (1) नियमः, स्पष्टीकरणम्, उदाहरणानि, परीक्षणम्
- (2) उदाहरणप्रस्तावः, निरीक्षणम्, नियमनिर्धारणम्, परीक्षणम्
- (3) समस्या, उद्देश्यनिर्धारणम्, प्राक्कल्पना, परीक्षणम्, निष्कर्षः
- (4) समस्या, उद्देश्यनिर्धारणम्, योजनाचयनम्, क्रियान्वयः, निष्कर्षः

1[Option ID=17109]
2[Option ID=17110]
3[Option ID=17111]
4[Option ID=17112]

Sl. No.80
QBID:18354780

मनोविज्ञानं व्यवहारचरणयोः यथार्थविज्ञानम् इति केन उक्तम् ?

- (1) एन् . एल् . मन्
- (2) वारेन्
- (3) मैक्डूगल्
- (4) वाट्सन्

- 1[Option ID=17117]
2[Option ID=17118]
3[Option ID=17119]
4[Option ID=17120]

Sl. No.81

QBID:18354781

एतेषु व्यवहारवादस्य प्रवर्तकः कः ?

- (1) जे . बि . वाट्सन्
- (2) ऐ . वि . पाव् लोव्
- (3) विलियम् जेम्स्
- (4) आल्फ्रेड् बिने

- 1[Option ID=17121]
2[Option ID=17122]
3[Option ID=17123]
4[Option ID=17124]

Sl. No.82

QBID:18354782

अस्यामवस्थायां छात्रेषु कण्ठस्वरे शारीरिकस्थितौ च परिवर्तनं भवति ?

- (1) शैशवावस्थायाम्
- (2) बाल्यावस्थायाम्
- (3) किशोरावस्थायाम्
- (4) युवावस्थायाम्

- 1[Option ID=17125]
2[Option ID=17126]
3[Option ID=17127]
4[Option ID=17128]

Sl. No.83

QBID:18354783

एतेषु कः अधिगमनियमः न ?

- (1) अभ्यासनियमः (Law of Exercise)
- (2) संसिद्धता नियमः (Law of Readiness)
- (3) प्रभाव नियमः (Law of Effort)
- (4) रूचेः नियमः (Law of Interest)

- 1[Option ID=17129]
2[Option ID=17130]
3[Option ID=17131]
4[Option ID=17132]

Sl. No.84

QBID:18354784

एतेषु रचनावादी (Constructivist) कः ?

- (1) थारन्डैक्
- (2) कोहलर्

(3) वैगाट्स्की

(4) स्किनर्

1[Option ID=17133]

2[Option ID=17134]

3[Option ID=17135]

4[Option ID=17136]

Sl. No.85

QBID:18354785

एतेषुविद्यालयीयच्छात्राणां विकासस्य आधारौ -

(1) वंशानुक्रमः, वातावरणम्

(2) वंशानुक्रमः, परिपक्वता

(3) वातावरणम्, परिपक्वता

(4) वंशानुक्रमः, स्वास्थ्यम्

1[Option ID=17137]

2[Option ID=17138]

3[Option ID=17139]

4[Option ID=17140]

Sl. No.86

QBID:18354786

अनुभवेन जायमानं व्यवहारपरिवर्तनं भवति -

(1) पुनर्बलनम्

(2) व्यक्तित्वम्

(3) अधिगमः

(4) प्रेरकम्

1[Option ID=17141]

2[Option ID=17142]

3[Option ID=17143]

4[Option ID=17144]

Sl. No.87

QBID:18354787

अधोदत्तवाक्यद्वयं परिशीलयत -

I. शिक्षणस्य सर्वोत्तमाप्रगतिः तदैव भवति यदा व्यक्तिः प्रेरितः भवति।

II. शिक्षणप्रक्रियायाः समुचितव्यवस्थायाम् अभिप्रेरणमेकं प्रधानं तत्वमस्ति।

अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चिनुत-

(1) केवलं I वाक्यं सत्यम्

(2) केवलं II वाक्यं सत्यम्

(3) I II च सत्यम्

(4) I II च असत्यम्

1[Option ID=17145]

2[Option ID=17146]

3[Option ID=17147]

4[Option ID=17148]

Sl. No.88

QBID:18354788

ए. हेच् मास्तो महोदयेन प्रतिपादित-आवश्यकतानामधिक्रमे व्यक्ते: सर्वादौ अपेक्षिता: आवश्यकता: का: ?

- (1) शारीरिकावश्यकता:
- (2) सुरक्षाया: आवश्यकता
- (3) सम्मानस्य आवश्यकता
- (4) आत्मसिद्धि:

1[Option ID=17149]

2[Option ID=17150]

3[Option ID=17151]

4[Option ID=17152]

Sl. No.89

QBID:18354789

अशिक्षितानां बुद्धिपरीक्षणार्थम् एताः परीक्षाः उपकुर्वन्ति ?

- (1) सामूहिकलिखितपरीक्षा:
- (2) अशाब्दिकपरीक्षा:
- (3) शाब्दिकपरीक्षा:
- (4) भाषापरीक्षा:

1[Option ID=17153]

2[Option ID=17154]

3[Option ID=17155]

4[Option ID=17156]

Sl. No.90

QBID:18354790

बुद्धिलब्धेः सूत्रं किम् ?

- (1) $MA/CA + 100$
- (2) $CA/MA * 100$
- (3) $CA/MA - 100$
- (4) $MA/CA * 100$

1[Option ID=17161]

2[Option ID=17162]

3[Option ID=17163]

4[Option ID=17164]

Sl. No.91

QBID:18354791

एतेषुमनोविश्लेषणस्य प्रवर्तकः कः ?

- (1) थर्स्टन्
- (2) सिग्मण्डफ्रायड्
- (3) कार्ल यूग्
- (4) बिने

1[Option ID=17165]

2[Option ID=17166]

3[Option ID=17167]
4[Option ID=17168]

Sl. No.92
QBID:18354792

सिग्मण्डफ्रायड् मतानुसारम् इच्छानां समूहः कः ?

- (1) इड्
- (2) ईगो
- (3) सूपर् इगो
- (4) इन्द्रियाणि

1[Option ID=17169]
2[Option ID=17170]
3[Option ID=17171]
4[Option ID=17172]

Sl. No.93
QBID:18354793

16 PF केन प्रतिपादितम् ?

- (1) फ्रायड्
- (2) जूंग्
- (3) केटल्
- (4) क्रेष्मर्

1[Option ID=17173]
2[Option ID=17174]
3[Option ID=17175]
4[Option ID=17176]

Sl. No.94
QBID:18354794

अधोदत्तवाक्यद्वयं परिशीलयत –

- I. मानसिकस्वास्थ्यविज्ञानं मानसिकस्वास्थ्यस्य साधनं भवति।
  - II. मानसिकस्वास्थ्यविज्ञानेन मानसिकविकृतीनां निरोधः न भवति।
- अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चिनुत-

- (1) केवलं I वाक्यं सत्यम्
- (2) केवलं II वाक्यं सत्यम्
- (3) I II च सत्यम्
- (4) I II च असत्यम्

1[Option ID=17177]
2[Option ID=17178]
3[Option ID=17179]
4[Option ID=17180]

Sl. No.95
QBID:18354795

बालापराधिनां व्यवहारपरिवर्तनाय उपयुक्तः विधिः कः ?

- (1) अन्तरवेक्षणविधिः
- (2) उपचारात्मकविधिः

(3) प्रयोगविधि:

(4) बाह्यनिरीक्षणविधि:

1[Option ID=17181]

2[Option ID=17182]

3[Option ID=17183]

4[Option ID=17184]

Sl. No.96

QBID:18354796

मन्दाधिगन्तृणाम् अधिगममन्दतायाः कारणानि एतानि भवन्ति ?

(1) जैविककारणानि

(2) आनुवंशिककारणानि

(3) सांस्कृतिककारकाणि

(4) एतानि सर्वाण्यपि

1[Option ID=17185]

2[Option ID=17186]

3[Option ID=17187]

4[Option ID=17188]

Sl. No.97

QBID:18354797

अधोनिर्दिष्टानां दत्तांशानां मध्यमानं (Mean) किं ?

5, 3, 1, 3, 8, 4, 3, 7, 8, 1

(1) 4.1

(2) 4.5

(3) 4.3

(4) 4

1[Option ID=17189]

2[Option ID=17190]

3[Option ID=17191]

4[Option ID=17192]

Sl. No.98

QBID:18354798

एतेषु मानसिकस्वास्थ्यविज्ञानम् (Mental Hygiene) इति पदस्य प्रवर्तकः-

(1) अडाल्फ् मायर्

(2) सि. बीर्स

(3) जे. डि. पेज्

(4) लाण्डिस

1[Option ID=17193]

2[Option ID=17194]

3[Option ID=17195]

4[Option ID=17196]

Sl. No.99

QBID:18354799

एतेषु केन्द्रीयप्रवृत्तिमापनानि कानि ?

- (1) मध्यमानं, मध्याङ्कः, प्रामाणिकविचलनम्
- (2) मध्यमानं, मध्याङ्कः, बहुलाङ्कः
- (3) मध्यमानं, प्रामाणिकविचलनम्, सहसम्बन्धः
- (4) मध्यमानं, बहुलाङ्कः, प्रामाणिकविचलनम्

1[Option ID=17197]

2[Option ID=17198]

3[Option ID=17199]

4[Option ID=17200]

SI. No.100

QBID:183547100

बहुबुद्धि (Multiple intelligence) सिद्धान्तस्य प्रवर्तकः कः ?

- (1) गार्डनर्
- (2) वैगाट्स्की
- (3) ब्रूनर्
- (4) पियाजे

1[Option ID=16809]

2[Option ID=16810]

3[Option ID=16811]

4[Option ID=16812]